

[Elgaard.]

Mennesker kan faa en rimelig Mulighed for at faa et Værelse, hvor de kan hvile sig, eventuelt arbejde med deres Studeringer o. s. v. Dette Behov er ikke fastslaaet. Det skal ifølge Lovens Bestemmelser først fastslaaes, naar Loven er gennemført, samtidig med at man vil faa konstateret, hvor mange overtallige Værelser Lejlighedsindehaveren kan beholde. Dér finder Venstre, at det maatte have været muligt for Boligministeriet at foretage denne Opgørelse, i hvert Fald saa nogenlunde, først og fremmest med Hensyn til Behovet, og derudfra indrette Lovens Bestemmelser efter Mulighederne for at skaffe det nødvendige Antal Værelser. Det er den første, jeg kan godt sige Bebrejdelse, jeg mener man fra Rigsdagens Side har Ret til at fremføre over for den højtærede Minister. Det vilde jo være mærkeligt at gennemføre en Lov, der maaske skaffede det Antal overtallige Værelser frem, som er nævnt, naar man ikke havde Brug for mere end $\frac{1}{5}$ af dette Antal.

Nu siger den højtærede Minister i sin Fremsættelsestale, at en saadan Fremskaffelse af Enkeltværelser muligvis ogsaa kunde faa Betydning for Familier i den Forstand, at der sker en Forskydning, saaledes at der bliver Værelser ledige i smaa Lejligheder, som saa kan komme Familierne til gode. Her rører Ministeren ved et af de Problemer, der vel dybest ligger bag hele Boligsituationen. Det kan vel ikke bestrides, at en Udveksling, en Omflytning fra større Lejligheder til mindre for ældre Mennesker og fra mindre Lejligheder til større for børnerige Familier i en lang Aarrække ikke er foregaaet som under normale Forhold, ganske simpelt fordi en Række andre Bestemmelser vedrørende Husleje forholdene har virket afdæmpende paa denne Udveksling. Det er jo meget muligt, at den højtærede Minister faar Ret i, at hvis der fremskaffes et betydeligt Antal Værelser for Enkeltpersoner, vil det i hvert Fald paa enkelte Omraader virke lettende for Familier med mange Børn.

Det næste, jeg gerne vil fremføre over for Ministeren angaaende Udlejningsbestemmelsen, er, at jeg maa finde, det er en Tvang at lægge paa disse Lejlighedsindehavere, selv om man svøber Bestemmelsen ind. Det er den Bestemmelse, der gaar ud paa, at hvis de Indhavere, der er i Besiddelse af efter Lovens Grænser overtallige Værelser, ikke lejer dem ud under de og de Betingelser og inden for en vis Frist, vil de faa anvist en Person, der da skal have Værelset. Men hvis man er saa meget imod noget saa-

dant, kan man ogsaa blive fri derfor ved at betale en i Loven fastsat Afgift. Disse to Ting, en vis Tvang med Hensyn til Udlejning eller Betaling af en Afgift, er en Metode, som Venstre har en betydelig Aversion imod. Jeg kan ikke undlade at sige til den højtærede Minister, at Privatlivet eller, om man vil, Hjemmets Fred, er vel snart det eneste, der gennem disse ekstraordinære Tider ikke er angrebet fra Myndighedernes Side. Nu mener den højtærede Minister altsaa, at Situationen paa dette Omraade er saa alvorlig, at nu maa selv Hjemmets Fred til Dels ofres for at løse den Opgave, som han vil have løst. Netop heroverfor er det af afgørende Betydning, at Rigsdagen er helt klar over, hvorledes Situationen er beskaffen. Saa vidt mig bekendt er Husvildeantallet for Familiers Vedkommende i det danske Samfund knap 20 000, og for Enkeltpersoners Vedkommende foreligger der altsaa ikke nogen Opgørelse. Selv om disse Tal taler et vist alvorligt Sprog, saa er de dog ikke saa foruroligende, at man i Ministeriet og Rigsdagen ikke har Tid til virkelig at behandle Problemet, ogsaa naar det gælder Værelser til Enkeltpersoner, inden man skrider til drastiske Indgreb.

Naar man beregner, at der efter Lovforslagets Bestemmelser vil blive ca. 30 000 overtallige Værelser til Raadighed, hvoraf ca. 10 000—12 000 i Hovedstaden, saa vil jeg gerne spørge den højtærede Minister, om man har taget i Betragtning, at mange af de Lejligheder, der bliver Tale om, sikkert er indrettet saaledes, at det, hvis 1 eller 2 Værelser skal udlejes, baade for Indehaveren af Lejligheden og for Lejeren vil medføre upraktiske Forhold. Selv om jeg ikke kender meget til københavnske Lejligheder, ved jeg i hvert Fald, at hvis der af en større Lejlighed, der hidtil kun har været benyttet af een Familie, skal udlejes et Værelse, vil det ofte være saadan, at Passagen fra og til dette Værelse kommer til at volde Vanskeligheder — eller Ubehageligheder, om man vil — for Lejlighedsindehaveren. For det er jo ikke saaledes, at der, hvis man nu gik med til dette Indgreb, er nogen Mulighed for at foretage saadanne Ændringer i Lejlighedens Indretning, at det udlejede Værelse kunde blive virkelig isoleret fra den øvrige Lejlighed. Og derfor nærer Venstre meget, meget store Betænkeligheder ved et saadant Indgreb, hvor det først og fremmest gaar ud over Privatlivet. Naar en Familie først er kommet inden for Hjemmets Dør, plejer den ikke at blive attrapperet af andre end dem, den selv giver Adgang til Lejligheden. Ved det foreslaaede Indgreb —